

PER UN PROCES
DE RENOVACIÓ
I UNITAT
DELS COMUNISTES
DE LES ILLES

SENTIT DEL COMUNISME

La crisi i caiguda dels regimens propis dels països de l'Est i Centre d'Europa s'ha produït d'una manera tan radical i traumàtica que ha commocionat i ha posat en qüestió el sentit i la virtualitat de tot allò que, arreu del món, ha coincidit o ha tingut unes arrels ideològiques comunes amb aquells regimens i els partits que els sustentaren.

Es cert que els comunistes han escrit pàgines glorioses en l'esforç per l'alliberament dels pobles i la lluita contra la injustícia social: la història dels comunistes espanyols n'és el millor dels exemples. Aquest esforç en el terreny teòric i en la lluita política concreta, aquest exemple d'abnegació i esforç solidari de la majoria dels comunistes no s'esborrarà per l'esfonsament del bloc soviètic.

Però també és cert que els partits comunistes, fins i tots aquells que es pogueren haver mostrat més crítics amb les experiències del "socialisme real", estan obligats a revisar el seu aparell teòric i conceptual i a determinar quins aspectes de la seva cultura política poden estar més en relació amb aquells que donaren lloc als aspectes més negatius dels models abans referits.

Però, més important que això, és que la desfeta dels regimens de l'Est i Centre d'Europa ha tingut com a conseqüència la crisi de molts de valors tradicionals de l'esquerra i, paral·lelament, una visió generalitzada del sistema capitalista com a únic model històricament viable.

En aquest sentit, l'actual crisi de l'esquerra no només afecta al moviment de tradició comunista sinó que abasta la traïció socialista i d'altres moviments alternatius que, en aquests moments,

tenen plantejat davant sí un interrogant fonamental: si és realment possible endagar amb èxit un procés emancipador per a la Humanitat basat en els valors d'igualtat, llibertat, justícia i fraternitat.

Un interrogant particularment inquietant, d'altra banda, si tenim en compta que la nova situació creada a nivell internacional està lluny de solventar les contradiccions pròpies del capitalisme.

L'informe sobre el desenvolupament humà 1992, promogut pel Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament, no deixa massa ben parat el sistema. A les darreres tres dècades la diferència entre les 1000 milions de persones més riques del món i les 1000 milions més pobres s'ha duplicat i abasta una diferència de 150 a 1. El que es consideraria un polvorí a punt d'esclatar al sí d'un Estat s'està tolerant i potenciant a nivell mundial.

La cinquena part de la Humanitat porta un ritme de consum que està posant el món al límit de l'esgotament dels recursos naturals i altera les condicions climàtiques i atmosfèriques, posant en perill les condicions mínimes necessàries per a l'existència de la vida humana i de tota la riquesa biològica de la terra.

El desenvolupament ilimitat de la producció, necessari per al desenvolupament ilimitat del benefici empresarial, motor de l'economia capitalista, segueix essent una fal·làcia científica, malgrat que segueixi essent la doctrina oficial del Banc Mundial i del Fons Monetari Internacional. El risc d'"infart ecològic" es reconegut des de diversos camps ideològics. No podem seguir vivint així, ni amb els valors que ho justifiquen.

Des d'aquest punt de vista, no és possible d'acceptar que la caiguda del "Muro de Berlín" signifiqui la victòria definitiva del capitalisme o que la caiguda dels regimens del "socialisme real" signifiqui la caiguda dels ideals comunistes basats en la recerca del lliure desenvolupament de cadascun en consonància amb el lliure desenvolupament dels demés, en la coincidència dels drets formals amb els reals i,

Els comunistes han escrit pàgines glorioses en l'esforç per l'alliberament dels pobles i la lluita contra la injustícia social: la història dels comunistes espanyols n'és el millor dels exemples

en definitiva, en l'existència d'una societat molt més enriquidora per a l'individu que l'actualment existent.

El disseny d'aquesta futura societat no és una tasca exclusiva dels comunistes: la cultura alternativa al sistema haurà de comptar, necessàriament, amb altres aportacions.

Des del rebuig del dogmatisme i el sectarisme, amb un fort esperit crític i autocrític, els comunistes de les Illes estan emplaçats a dur a terme aquesta reflexió teòrica de la qual es parlava en un principi sobre la nostra pròpia cultura política i sobre la realitat que ens envolta; conscients sempre de la necessitat de cercar nous camins i noves formulacions, però compromesos també amb el servei a uns ideals emancipadors que considerem plenament vigents.

ARTICULAR UN BLOC TRANSFORMADOR I ALTERNATIU A LES ILLES

El capitalisme duu les nostres Illes cap a un futur incert. El creixement extensiu en base al turisme i la construcció han hipotecat seriosament els nostres recursos naturals i han condicionat el nostre model de desenvolupament.

El món del treball és totalment subaltern, afectat per l'estacionalitat, la precarietat, la rotació de contractes, etc. La política del FMI, aplicada per Solchaga, de reduir les prestacions per atur provocarà una greu situació per a un important sector de treballadors.

Els acords de Maastricht, ens empenyaran cap el desenvolupament del model de creixement existent, basat en la superespecialització en el sector serveis, la pèrdua de competitivitat en el sector industrial i la pràctica eliminació del sector primari. Les estadístiques sobre nivell de vida i renda per càpita encobreixen la realitat d'una societat polaritzada, on el nivell salarial és inferior a la mitja estatal i els recursos de la qual estan controlats principalment pel capital estranger i els centres bancaris estatals, situant les Illes en una clara situació de dependència econòmica.

El Pacte Autònom consolidava l'anomenat model d'Estat de les Autonomies, ignorant els drets sobirans del poble de les Illes. El manteniment d'aquesta situació institucional margina les potencialitats d'autogovern, descartant l'opció federal i el dret d'autodeterminació dels pobles.

Malgrat aquestes greus contradiccions socials, som conscients que les Illes, malgrat situar-s'hi a les zones subalternes, viuen dins el capitalisme desenvolupat. El nivell de consum és dels més alts de la conca mediterrània. L'envelliment de la població autòctona implica un augment de la immigració interior de l'Estat i la recent dels països del Magreb per als treballs no qualificats i la de treballadors de la resta de la CEE per als més qualificats. Les previsible corrents migratòries que s'accentuaran en aquesta etapa poden ser instrumentalitzades per un tipus de nacionalisme exclouent i xenòfob, com el que està apareguent a molts països d'Europa.

De fet, estam davant un moment crucial de cara a debatre el futur de les Illes. De l'espontaneisme salvatge del govern Cañellas a l'espontaneisme corregit de les opcions socialistes hi ha diferències qualitatives que no són gens menyspreables, però ambdues es situen en l'adaptació incontestada al sistema.

Nosaltres optam clarament per una opció de desenvolupament autosostenible a les Illes, que rompi amb els criteris de creixement cec i impulsi el respecte harmònic de l'ecosistema, la correcció de les desigualtats socials existent i la promoció de

El capitalisme duu les nostres Illes cap a un futur incert. El creixement extensiu en base al turisme i la construcció han hipotecat seriosament els nostres recursos naturals i han condicionat el nostre model de desenvolupament.

valors culturals alternatius, tan privats com públics, entorn a nous hàbits de consum i organització de la vida quotidiana.

Un projecte situat, en la seva especificitat, dins les estratègies d'alternatives globals als problemes de la Humanitat, que tots hem d'afrontar, com són l'eliminació de diferències entre el Nord i el Sud, la contribució a l'eliminació de l'efecte hivernacle, impulsar polítiques de desarmament, defensa dels recursos naturals, etc.

Un projecte profundament democràtic que ha de menester per al seu desenvolupament d'una coherència interna pluralista i democràtica. Un projecte autònom, conseqüent amb la realitat nacional del nostre poble, de defensa decidida de la seva llengua i cultura, així com del seu dret sobirà a l'autodeterminació.

Un projecte que pugui recollir al seu sí les diferents sensibilitats de l'esquerra, dels moviments alternatius, dels sectors conseqüentment democràtics i progressistes. Un bloc alternatiu, capaç en sí mateix d'oferir il·lusió pel canvi social, a la vegada que sigui capaç de col·laborar amb d'altres forces en opcions concretes de progrés o de rebuig a les forces i tendències socials més reaccionàries.

Un bloc en construcció, continua, que es revitalitza en la seva acció i iniciativa política i social, amb aspiració a participar a les institucions, però no per quedar tancat dins elles, ni autojustificar-se en els simples resultats electorals.

Un bloc sense hegemonismes partidistes, amb voluntat d'anar als problemes de fons i que renunciï a l'objectiu d'autoafirmar-se en base a l'eliminació de les forces d'esquerra concurrents i en l'obsessió de la defensa de l'espai electoral.

Un bloc que s'articuli pluralment d'abaix a dalt, respectuós amb les expressions i acords diversos del organismes de base, organitzador de la participació i la lliure iniciativa dels seus components.

Esquerra Unida nasqué com a una coalició amb voluntat de convertir-se en un ample moviment polític-social. El desenvolupament de la III Assemblea Federal

L'ideal emancipador és sempre molt llunyà i molt immediat. Per això, des de les Illes volem contribuir-hi com a aportació a aquesta gran causa comú que és eliminar de la Terra l'explotació de l'home per l'home així com garantir un planeta habitable per a les generacions futures.

d'IU ha suposat un impuls al desenvolupament d'aquesta idea inicial, ha deixat definitivament enrera l'etapa de coalició i ha afirmat IU com una expressió sobirana, unitària i plural de l'esquerra transformadora. En aquest sentit, l'experiència concreta d'IU, amb els seus errors i els seus encerts és una aportació imprescindible per al desenvolupament d'una estratègia alternativa a la nostra societat.

No obstant això, Esquerra Unida no és un projecte tancat en sí mateix. A les Illes Balears, és més que evident que una concepció d'aquest tipus implicaria un retrocés de la situació existent.

Per tant, el PCIB i el PCB, partint de la realitat positiva representada per IU i de l'indissoluble compromís orgànic del PCIB amb EU, es comprometen a coordinar els seus esforços de cara a impulsar una política unitària que pugui contribuir eficaçment a la construcció d'una força que, sense perjudici de la seva projecció estatal i europea i de les relacions orgàniques a què això doni lloc, es constitueixi com una organització política plenament sobirana a les Illes Balears i com a lloc d'encontre, ample i flexible, per a l'esquerra transformadora de la nostra comunitat.

Des d'aquest punt de vista, saludam els treballs preparatoris de l'Assemblea de l'Entesa de l'Esquerra de Menorca i desitjam una feliç resolució dels seus debats.

Així mateix, el PCIB i el PCB, des del respecte a les diverses forces polítiques i socials alternatives a les Illes, fem una crida a la col·laboració en l'articulació d'alternatives a la societat civil de les Illes, en el desenvolupament d'una activitat autònoma de contestació social i en la promoció d'una cultura solidària, crítica, nacional i de valors alternatius.

Impulsant la creació de punts de treball col·lectiu en el marc social, a més de defensar els interessos més immediats de la classe obrera i de les classes populars, ajudarem a crear hàbits de col·laboració col·lectiva, que, sobre la seva pròpia experiència, ajudaran a avançar en aquest camí unitari que creim necessari.

PER LA UNITAT DELS COMUNISTES DE LES ILLES

L'ideal comunista també te sentit defensar-lo a les Illes. Un ideal que ha de ser comprés a partir de la profundització de les contradiccions específiques del capitalisme a les Illes. Un ideal vinculat a una visió positiva i enriquidora del fet nacional. Un ideal que ha de trobar la seva concreció organitzativa en un partit comunista capaç de desenvolupar la necessària renovació teòrica i un nou concepte de militància activa.

El PCIB i el PCB acorden, en virtut d'aquests objectius, col.laborar en la creació d'un marc públic i estable de debat entre ambdues organitzacions. Es tracta d'endagar un procés de debat i col.laboració conjunta - obert a d'altres col.lectius i persones individuals que vulguin participar-hi - que, sense hegemònismes ni condicions prèvies, afavoreixi l'encontre i la síntesis unitària entre tots els comunistes de les Illes.

Tant el debat conjunt com la unitat d'acció s'han de produir en un marc transparent i de participació democràtica dels militants: pretenim construir acords unitaris sobre la realitat i no sobre decisions cupulars de les direccions, és a dir, pretenim mantenir una coherència entre els fins i els mitjans, entre els contingut i les formes, entre el que es diu i el que es fa .

Els comunistes apostam pel futur de la Humanitat convençuts que aquests es forja en l'acció humana. L'ideal emancipador és sempre molt llunyà i molt immediat. Per aixó, des de les Illes volem contribuir-hi des de la nostra especificitat i com a aportació a aquesta gran causa comú que és eliminar de la Terra l'explotació de l'home per l'home així com garantir un planeta habitable per a les generacions futures.

Novembre, 1992

PCIB

PCB